

SKEPP O'HOJ

NR 4
Nov 2002

I detta nr:

- *Vår Ordförande har ordet.*
- *Lokalordförandekonferens i Västervik*
- *Kulturkrockar, arrogans och frustration*
- *Psykologisk krigföring*
- *Meddelanden*
- *Klubbstugan*

Lokalordförande konferensen i Västervik okt 2002

FM Västervik klubbstuga.

Ordföranden och vice ordföranden fick förtroendet att representera vår förening vid årets Lof-konferens som i år arrangerades av Västerviksföreningen. Föreningen hade hyrt övernattningsstugor vid Lysingsbadet och restauration och konferenser hölls på Krabbes krog och i Familjehotellet.

Lysingsbadet är värt ett besök under semestertid. Anläggningen är stor och lokalerna är förstklassiga. Allt man vill göra under en semesterdag finns samlat inom området.

Ett mindre antal stugor är öppna även vintertid och kan vara ett alternativ till hotellrum.

Konferensen pågick 3-5 oktober och i traditionsenlig stil förutom dagordningen som denna gång hade grupparbeten i stället för rapporter från föreningarna. En förändring som vår förening stött och fört fram då vi tror att detta ger mer än en rapport. Rapportering kan ske vid rikskonferensen på våren.

Första dagen innehöll sedvanligt möte med riksstyrelsen följt av en allmän förbrödringsmiddag på kvällen.

Andra dagen upptogs av fortsatt styrelsemöte och själva lof-konferensen. Ordföranden deltog i styrelsemötet som ersättare och fick också förtroendet

att leda en arbetsgrupp vars arbetsuppgift blev att lägga fram förslag till "hur verksamheten kan stärkas i föreningarna". Gruppen var väl sammansatt och som ordförande utsågs Örjan Sterner och som presentatör av grupparbetet och att föra anteckningar valdes Kent Melander, Haninge Fm. Vår vice ordförande deltog i arbetsgruppen som diskuterade medlemsvärvning och allmän förstärkning av föreningsverksamheten.

En tredje grupp tog sig an frågan om FM-tidningens ekonomi och annonsering och hur föreningarna kan tjäna pengar på denna och hur man bör gå tillväga. Bland de synpunkter som kom fram var att medlemsvärvning sker bäst med mun mot munmetoden, att en egen lokal betyder fantastiskt mycket, att vi måste bli "kända" inom kommun och näraliggande förband, ett eget informationsblad eller tidning är heller inte fy skam.

Egentligen är det inga nyheter men personligen har jag den uppfattningen att det är viktigt att det råder samsyn kring dessa frågor för att få fram resultat. Det är dessutom viktigt att föreningarna också tar tag i frågorna och att inte bra synpunkter blir liggande i en låda.

För den skull föreslogs därför från vår grupp att ett kontrollprogram upprättas och att en redovisning skall göras till våren i samband med riksårs mötet och då lämpligen under rapporter från föreningarna.

Lördagen var förutom redovisningar, vikt för städning och återställande av lokaler. Vår d v s ordförandens och vice ordförandens uppfattning var att denna konferens hör till de bättre vi varit med om och att arbetssätten har kommit för att stanna.

Avslutningsvis ett tack till Västerviksföreningen för en väl genomförd lof-konferens.

B Schagerberg

Frankrikes stolthet hangarfartyget
Charles de Gaulle

Kulturkrockar, arrogans och *frustration*

I Frankrike ifrågasätts det som, på allt fler områden, börjar likna amerikansk övermakt. Aldrig tidigare har en supermakt haft en så förkrossande makt. Samtidigt har dess allierade, numera även Storbritannien, känt växande olust inför George Bushs oförmåga att "läsa av" vår tids tecken. Önskan att se allt, som en kamp mellan "the good guys and the bad guys" frustrerar många.

Men samtidigt verkar USA sakna beslutsamhet i bl a Mellanösternfrågan, i relationerna med arabvärlden och islam. Tveksamheten står i bjärt kontrast till den amerikanska presidentens moralkakor och tvärsäkra bedömningar. Europeiska jurister säger sig känna djup olust inför att nävrätt ersätter mänskliga rättigheter, och att USA påtvingar sin syn på FN, EU och sina allierade. Hot mot vad som anses vara amerikanska intressen förvandlas till hot mot Västvärlden och demokratin.

USA och EU

USA och EU har varit i luven på varandra sedan länge inom WTO, World Trade Organization. Ett handelskrig om hormonbehandlat kött, genmanipulerade grödor, jordbruks- och exportstöd, bananer, konkurrens om krigsmateriel, Boenig och Air Bus och ensidiga amerikanska skyddstullar har varit nära.

- De flesta amerikaner har en onyanserad bild av världen. De saknar ofta känsla för andra folks särprägel och kultur. Vi fransmän har fått lära oss söka efter orsaker i skeendet, se det från olika synvinklar, och ta hänsyn till både intellekt och känsla när vi gör analyser. Vi har inte rätt alla gånger, men för oss innebär demokratin rätten att tänka och vara annorlunda. Det förstår inte amerikaner, förklarar överstelöjtnant **JeanPierre Fabre**.

De många meningsskiljaktigheterna kring t ex befälsfrågan inom NATO, annorlunda kärnvapensystem och rätten att ses som allierad, istället för osjälvständig vasall, har gjort fransmännen lättprovocerade. Och USA har i sin tur sällan försummat att trampa på ömma tår.

Inget land en ö?

Medan fransmännen fortsatt i gamla militärpolitiska hjulspår, har Storbritannien avancerat och ligger flera steg före. Britterna köper fler

Hangarfartyget Charles de Gaulle har dragits med många barnsjukdomar innan det nu äntligen verkar färdigt för sin uppgift att bära trikoloren över världshaven.

amerikanska vapentyper än fransmännen. Storbritannien bistår tveklöst USA. Anglosaxarna talar samma språk, tänker i liknande banor, och har snarlika traditioner. Sådant gör det lätt att förstå varandra.

I Gulfkriget tog det längre tid för fransk militär och materiel att komma på plats. I Kosovo kunde inte franska Mirageplan fästa amerikanska bomber under vingarna. Fästena var franska och anpassade till fransk ammunition. Eftersom det var brist på sådan just då, hade man begärt amerikanska bomber. Ridå ! Och till skillnad från engelsmän och tyskar ville franskt befäl ha medbestämmanderätt om val av bombmål tillsammans med amerikanska officerare. Det upptogs inte nådigt av USA.

Nästa pinsamhet inträffade i Afghanistan. Frankrike hade "glömt" att begära tillstånd att få tillgång till en militärbas i Ouzbekistan för sina trupper. Detta för att sedan fylla sin uppgift att säkerställa den viktiga flygbasen i Masar-i-Sharif i norra Afghanistan. Medan USA bombade byar och berg och brittisk kommandotrupp var på plats, satt fransmännen i veckor fastlåsta på fel sida gränsen.

Den franska insatsen blev närmast symboliskt, och inte av det slag USA begärt. Paris skickade nya atomkraftdrivna hangarfartyget **Charles de Gaulle** (se bilden), några avlyssningsplan av typ Gabriel, 4 spaningsplan typ Mirage, ett mindre antal jaktbombare, spionfartyget Bougainville, ett underhållsfartyg och 100-talet specialister från DGSE (franska CIA), förutom sina 300 soldater i Ouzbekistan.

Tappade propellren

Hangarfartyget Charles de Gaulle skulle vara ett exempel på fransk ingenjörskonst, när den är som bäst. Den franska marinens stolthet är på 35 000 ton, och har tagit 12 år att bygga och trimma. Efter uppskrivningar av budgeten från 15 miljarder har hon kostat 25 miljarder. Den franska marinens stolthet har en marschfart på 28 knop, avancerad säkerhet för atombränslet, modernast tänkbara vapensystem och missiler, och hangarer med plats för 40 plan av olika typer.

Men under intrimningskryssning i Atlanten utanför Bermudas, tappades en av de flera ton tunga propellrarna. Det talades om felaktig konstruktion (som det tog sex månader att rätta till). Landningsbanan på Charles de Gaulle visade sig också för kort. Till sist fick fartyget godkänt och kryssar nu i Indiska Oceanen.

Men behöver USA just den hjälpen från Frankrike? Man har egna slagskepp och hangarfartyg i området. "Snarare är Charles de Gaulles närvaro en politisk markering", påpekar dagstidningen Le Monde helt riktigt.

Frankrike har alltså en rad problem av logistisk -och liaisonkaraktär. Fransmännen är bra på underrättelsetjänst, men är samtidigt konkurrenter till USA. Ett annat irritationsmoment är att generalstaben i Paris ännu inte bestämt sig för vilka tjänster och vilken materiel som man vill erbjuda USA i "kriget" mot terrorismen.

"I stället för Charles de Gaulle, som man borde insett skulle ta rundlig tid att utrusta och få till den afghanska kusten vid Indiska Oceanen, hade det t ex varit bättre skicka landstigningsbåtar med plats för helikoptrar och lättare pansarfordon", menar Jacques Isnard, som är Le Mondes militärpolitiska medarbetare.

Marginaliserar medvetet

Engagemanget ledde också till spänningar mellan premiärminister Lionel Jospin och president Jacques Chirac. Det berodde på en annan fransk egenhet: möjligheten att välja regering och president av olika politisk kulör. Det har lett till ett påtvingat samboskap, som inte alltid varit lyckat.

Samtidigt sticker inte fransmännen under stol med att amerikanerna knappast gjort något för att underlätta situationen.

- USA önskar medvetet marginalisera Frankrike. Bakom britternas insats av ubåtsbaserade kryssningsmissiler, och specialtrupper, finns Tony Blairs önskan att få USA:s stöd, för att britten ska leda det framtida EU-försvaret, konstaterar en högt uppsatt ansvarig i generalstaben.

En fransk militär tidskrift skriver: "Tänk på våra svårigheter att använda Gabrielplan i ett luftrum, som kontrolleras av amerikanska armén, eller upprätta liaison mellan vår generalstab och "koalitionens" i Bahrein. Mycket av de svaga

franska insatserna beror också på att mottagarländernas auktoriteter undanhöll uppgifter om amerikanska och tyska truppflyttningar.”

Närvaron av Gabrielplan och ”spionfartyget” Bougainville har naturligtvis väckt irritation i USA. Det ses inte som en oskyldig handling.

AvlyssnarEU

- Man avlyssnar inte en allierad, sade en amerikansk NATO-överste i Mons, som samtidigt ”glömde” anglosaxarnas egen väldiga spioncentral Echelon i England. Den avlyssnar EU-parlamentet, den europeiska kontinenten, inklusive NATO-stater, för att inte tala om industrispionage. Franska företag bl a på försvarssidan hävdar att man förlorat stora order till amerikanska konkurrenter på grund av just Echelon.

Att det gnisslar mellan Frankrike och USA är inte första, och säkert inte sista gången. Främsta orsaken är att båda länderna är ensamma om värderingar, som de anser vara universella. Och i motsats till medgörligare allierade, kräver fransmännen medinflytande, medbestämmande och medkontroll i sitt militära samarbete med NATO och USA.

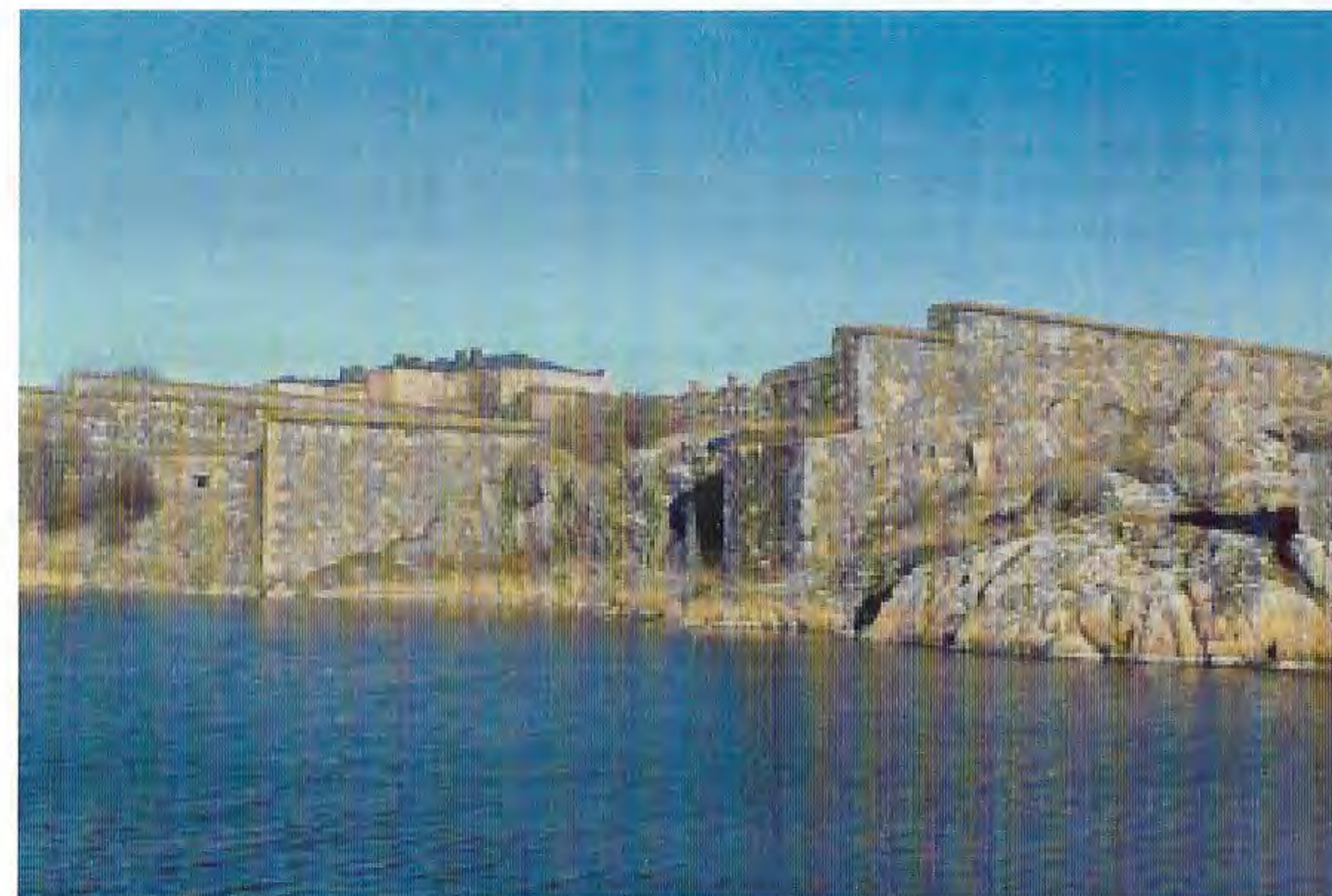
Nu återstår att se om klimatet kan förbättras sedan högern i vår vunnit valen i Frankrike. Men om det i USA finns en djup okunskap om allt utanför Nordamerika, vet Frankrike mycket om USA. Och just därför, menar fransmännen måste vi slå vakt om vår identitet och kultur.

Text: Michelle Jernewall

Artikeln har varit publicerad i Officerstidningen nr 2002:6

Psykologisk krigföring

Kommendanten och viceamiralen Carl Cronstedt kapitulerade förvånansvärt snabbt när ryssarna belägrade Sveaborg år 1808. Historiker vill hävda att ryssarna använde sig av psykologisk krigföring.

Den 21 februari 1808 gick 24 000 man ur tsarens armé över gränsen till det då sedan medeltiden svenska Finland. Isläget hindrade förstärkningar från egentliga Sverige som för övrigt behövde sina militära resurser inför ett hotande dansk-franskt anfall söderifrån och ett norskt från väster. Ryssarna behärskade efter några månader större delen av södra Finland och koncentrerade sig nu på belägring av det svensk-finska rikets starkaste fästning, en av Europas starkaste, Sveaborg byggd under 1700-talet på några öar utanför Helsingfors.

Där fanns en stridsstyrka på 7 000 man, 730 kanoner på vallarna och lika många i förråd. Fästningen låg visserligen lite olyckligt i topografien och hade problem med vattenförsörjningen men var helt intakt när kommendanten, viceamiral Carl Olof Cronstedt, den 3 maj plötsligt kapitulerade. Därmed var finska kriget i praktiken avgjort även om det pågick några månader till innan Finland för de närmaste hundra åren blev ett ryskt storfurstendöme.

Historiker och skönlitterära författare har i snart tvåhundra år sökt en förklaring till Cronstedts överraskande kapitulation. Amiralen var en mycket erfaren militär med en lång och imponerande meritlista. Bland annat har den stora segern vid

Svensksund 1790 i väsentliga delar tillskrivits honom. Senare blev han "konungens föredragande i sjöärendena". Han insåg säkerligen de svenska stridskrafternas underläge i det långa loppet och kände väl till Sveaborgs svagheter, men gav efter viss resultatlös rysk beskjutning upp utan strid, när fästningen kunde ha hållit ut mycket länge.

Det har påpekats att ryssarna behärskade den enda informationskanalen in till fästningen och att de den vägen kan ha smugglat in förfalskade svenska tidningar som landsförrädiska svenska officerare hjälpt till att framställa. Inom den finländska delen av officerskåren fanns en falang som ville göra Finland fritt från Sverige med rysk hjälp. I dessa tidningar stod det att en stor dansk-fransk här landstigit i Skåne och att den svenska regeringsmakten befann sig i upplösning. Cronstedt som saknade annan kontakt med omvärlden kan således ha blivit offer för vad vi idag kallar psykologisk krigföring och bringats tro att Sveriges öde redan var avgjort.

Med kommunikationernas utveckling breddades också metoderna för psykkriget. Inför andra världskriget spred Tyskland och Italien en propaganda, främst riktad mot England, som var så grov att den knappast gjorde någon effekt. Engelsmännen däremot kom igång sent men tillämpade mer förfinade knep. De lyckades bland annat åstadkomma viss förvirring genom att, som ryssarna mer än hundra år tidigare, förfalska tidningar. Dessa spreds av agenter i Tyskland och i ockuperade länder. En brittisktillverkad soldattidning på tyska hade under krigets sista år säkrare distribution än den äkta tyska produkten. Man skapade också en del kaos i försörjningen med förfalskade tyska ransoneringskort. Förfalskarna uppnådde med tiden en skicklighet som skulle kunnat bli farlig för det egna samhället. Huvuddelen av deras verksamhet gav dock inga påvisbara resultat.

Sina främsta ansträngningar inom den psykologiska krigföringen satsade engelsmännen på radion. De simulerade bland annat talrika motståndsstationer som förutsattes ligga på ockuperat område. De ansträngde sig att få fram en tillräckligt primitiv ljudkvalitet för att de skulle verka äkta. Syftet var att bygga upp motståndsvilja, alternativt skapa kaos, bland annat genom att ge näring åt rykten. Man gick också in på militära tyska stationers våglängder med förvirrande instruktioner. Till sist fanns en brokig samling "svarta" sändare med stor individuell frihet där en glad uppfinningsriktighet flödade och stundom skymde sikten för den verkliga målsättningen.

Senare undersökningar har utvisat att denna vitt föregrenade och dyrbara verksamhet så gott som saknade effekt. Avgörande var däremot det brittiska radiobolaget BBC:s alldeles vanliga nyheter utsända över Europa på engelska och på ett flertal kontinentala språk. De hade, även i Tyskland, den största trovärdigheten av alla informationskällor sedan de i krigets början sannfärdigt rapporterat om de brittiska motgångarna.

Och den sannfärdigheten, som förr eller senare alltid kunde kontrolleras, upprätthölls under hela kriget. Nyheterna spreds snabbt i vida kretsar med munmot-öra-metoden av dem som hade möjlighet att lyssna på utländsk radio och höll viktiga befolkningsgrupper korrekt informerade.

Gamle Cronstedt hade i den primitiva informationsspridningens tidevarv ingen utomstående nyhetskälla att jämföra sina förfalskade tidningar med. Kanske är det orättvist att han i lång tid fått bära den största skulden för att Sverige förlorade Finland.

HANS DAHLBERG

Artikeln har varit publicerad i tidningen "fösvaretsforum" nr 2002:4

Meddelanden

E-post

Det är glädjande att 22 st medlemmar har meddelat sin E-postadress till undertecknad, vilket utgör 31% av antalet medlemmar. Det borde dock finnas fler, som använder sig av E-post och från föreningens sida hoppas vi att alla som har E-postadress meddelar denna till Hans Martinelle, martinelle@swipnet.se . Fördelen med E-post är ju, som vi skrev i förra numret av O'hoj, att vi kan få en **mycket snabbare kommunikation med våra medlemmar, samt att vi kan spara brev- och portokostnaderna** icke helt oväsentlig aspekt. Till de medlemmar som inte har tillgång till E-post, kommer vi att fortsätta med brevutskick.

Än en gång, Ni som har E-postadress och ännu inte meddelat denna till föreningen, vänligen gör detta snarast.

Hans Martinelle

FM aktiviteter 2003

Vi kommer att försöka ha något tema under de planerade ärtmiddagarna. Det kan t ex vara ett föredrag eller en intressant film o s v.

Temakväll med ärtmiddag 20 feb

Årsmöte med fest 22 mars

Temakväll med ärtmiddag 24 april

Sparreholm 10 alt 17 maj

Femkamp augusti

Temakväll med ärtmiddag 18 september

Temakväll med ärtmiddag 16 okt

Temakväll med ärtmiddag 13 nov

Lille jul 5 dec

Under året planerar vi att genomföra besök på Skeppsholmen, livrustkammaren, krigsarkivet och helikopterdivisionen.

OBS OBS! Detta är en plan som vi har ambitionen att förverkliga. Det är i skrivande stund inte möjligt att precisera de olika begivenheterna, varför vi ber våra medlemmar att boka dagen och att läsa den information vi kommer med i Nynäsposten under rubriken:

Från allmänheten

● *Nytt från
föreningarna*

14

KLUBBSTUGAN

Den så varma och sköna sommaren som vi nu definitivt lämnat bakom oss har vi i minnet när höstmörkret lagt sig över vår del av världen.

Det är en lisa för kroppen att efter en lång promenad i omgivningarna komma in i stugan där det är det varmt och skönt. Koka en skvätt kaffe och "kura skymning", känna tystnaden och se ut över det blanka vattnet där sjöröken dansar i skenet från den upplysta marinbasen och ineliggande fartyg.

Som Ni alla vet är Ni alltid

Välkomna

att besöka stugan.

FLOTTANS MÄNS LOKALFÖRENING 11 I NYNÄSHAMN

15